

KamR 5014-14

Avstängning

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I MALMÖ

Avdelning 1

DOM

2014-08-21 Meddelad i Malmö

Mål nr 5961-14

KLAGANDE

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]

MOTPART

Lunds universitet

Box 117

221 00 Lund

ÖVERKLAGAT BESLUT

Lunds universitets beslut den 4 juni 2014, dnr STUD 2014/190

SAKEN

Avstängning enligt högskoleförordningen

Förvaltningsrättens avgörande

Med delvis bifall till överklagandet och med ändring av universitetets beslut bestämmer förvaltningsrätten tiden för [REDACTED] avstängning till sex veckor samt att avstängningstiden ska förläggas till de första sex veckorna av vårterminen 2015, dvs. den 19 januari - den 28 februari 2015.

BAKGRUND

Den 4 juni 2014 beslutade disciplinnämnden vid Lunds universitet att med stöd av 10 kap. 1 § 1 och 2 § högskoleförordningen stänga av [REDACTED] från deltagande i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid universitetet från och med den 1 september till och med den 2 november 2014, dvs. under nio veckor.

Som skäl för beslutet angavs bl.a. följande. Nämnden anser att det är utrett att [REDACTED] försökt vilseleda vid prov dels den 19 december 2013 och dels den 4 januari 2014. Hon har därmed vid två tillfällen gjort sig skyldig till förseelse enligt 10 kap. 1 § 1 högskoleförordningen. Påföljden bör bli avstängning

under viss tid. Då det är fråga om försök till vilseledande vid två separata tentamenstillfällen gör nämnden bedömningen att nio veckors avstängning utgör en väl avvägd disciplinär åtgärd.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

██████████ on yrkar i första hand att avstängningstiden ska förläggas så att hon inte missar praktikkommande hösttermin och i andra hand att avstängningstiden i vart fall ska sänkas.

██████████ anför bl.a. följande. Hon medger att hon har fuskat och mår väldigt dåligt av det inträffade. Avstängningsbeslutet får dock mycket stora konsekvenser för henne eftersom hennes praktikperiod är förlagd under avstängningen. Resterande del av terminens studier bygger på praktiken och hon kommer därför att missa hela höstterminen. Hon har fått besked från kursansvariga att hon inte kan byta till den grupp som har sin praktik under den senare delen av terminen. Hon är inte heller garanterad någon plats på kursen till vårterminen 2015 om hon gör ett studieuppehåll under höstterminen. Hon har en viktig anatomitentamen den 27 september 2014 som hon också kommer att missa om avstängningsbeslutet kvarstår.

Hon har aldrig tidigare varit i en sådan här situation och menar att det inte handlar om upprepade tillfällen eftersom båda händelserna ägde rum inom loppet av drygt två veckor. När hon fick reda på misstankarna om fusk avseende tentamen den 19 december 2013 hade hon redan skrivit den andra tentamen.

Det är orättvist att bara hon blivit avstängd och inte de andra som var iblandade i fusket. Disciplinnämnden brukar ibland ta hänsyn till praktik och liknande när de beslutar hur avstängningen ska förläggas.

Lunds universitet bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Den omständigheten att andra studenter också kan ha medverkat vid förseelserna påverkar inte bedömningen av ██████████ ärende. Disciplinnämnden brukar som disciplinär åtgärd för student som gjort sig skyldig till vilseledande vid prov besluta om en avstängning om sex veckor. Upprepade förseelser har tidigare och även i aktuellt ärende av disciplinnämnden ansetts utgöra skäl att besluta om längre avstängning än så.

Med beaktande av att ██████████ gjort sig skyldig till disciplinförseelse vid två skilda tillfällen är en disciplinär åtgärd i form av en varning en långtifrån tillräcklig påföljd och kan därmed inte komma ifråga. En varning i detta fall skulle strida fullständigt mot den praxis som tillämpas av nämnden. En avstängning om nio veckor är en väl avvägd disciplinär åtgärd för de förseelser som ██████████ gjort sig skyldig till och också helt i enlighet med disciplinnämndens praxis.

När det gäller förläggningen av avstängningsperioden är det normala förfarandet att eventuella problem med praktik eller liknande löses genom att man flyttar studierna. Avstängningen brukar generellt förläggas så nära förseelsen som möjligt. Vid disciplinnämndens sammanträde kände man inte till att skulle bli problem för ██████████ att byta till den grupp som har sin praktik under den senare delen av terminen.

Förvaltningsrätten har hållit muntlig förhandling.

Skälen för avgörandet

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 10 kap. 1 § 1 högskoleförordningen får disciplinära åtgärder vidtas mot studenter som med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas.

Av 2 § samma kapitel framgår att de disciplinära åtgärderna är varning och avstängning. Ett beslut om avstängning innebär att studenten inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen under viss tid, högst sex månader. Vid synnerligen grova fall t ex plagierande av uppsats eller upprepade förseelser behövs, enligt prop. 1981/82:193 s 7, avstängning för längre tid än tre månader för att det ska vara tillräckligt avskräckande.

En disciplinär åtgärd i form av avstängning utgör ett allvarligt ingrepp mot den enskilde studenten. För att ett beslut om avstängning ska få meddelas krävs därför att det av utredningen klart framgår att studenten gjort sig skyldig till den påtalade förseelsen (RÅ 1996 ref. 15).

Förvaltningsrättens bedömning

Det är i målet klarlagt att [REDACTED] vid två tentamenstillfällen försökt vilseleda och att hon därmed gjort sig skyldig till förseelser enligt 10 kap. 1 § 1 högskoleförordningen. Grund för disciplinåtgärd föreligger därmed. Varning kan med hänsyn till förseelsernas art och till att vilseledandet skett vid två tillfällen inte anses vara en tillräcklig åtgärd. Lunds universitet har således haft grund för att stänga av [REDACTED]

[REDACTED] har anfört att hon blev informerad om att hon misstänktes för förseelse först efter det andra tentamenstillfallet den 4 januari 2014. Detta bör enligt förvaltningsrättens mening ses som en förmildrande omständighet vid bestämmande av avstängningens längd. Det har vidare framkommit att [REDACTED] inte kommer att kunna genomföra sin praktik under den senare delen av höstterminen och att det även är oklart om hon kan garanteras en utbildningsplats vårterminen 2015 om hon gör ett studieuppehåll under hela hösten. Den beslutade avstängningen får därmed mycket långtgående konsekvenser för henne. Disciplinnämnden var vid beslutstillfället dessutom ovetande om att [REDACTED] inte har möjlighet att förlägga sin praktikperiod till någon annan del av höstterminen.

Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten vid en samlad bedömning att avstängningen kan sättas ned till sex veckor samt att tiden ska förläggas till de första nio veckorna av vårterminen 2015, dvs. den 19 januari - den 28 februari 2015.

Anders Mattsson (skiljaktig)

I avgörandet har även nämndemännen Lisskulla Arnberg, Leif Haglund och Peter Lindqvist deltagit.

Kristina Franzén har föredragit målet.

Skiljaktig mening

Anders Mattsson anför följande. Jag anser i likhet med majoriteten att Lunds universitet har grund för att stänga av [REDACTED]. Enligt min mening är det särskilt graverande att det rör sig om upprepat fusk. En avstängning är förvisso en ingripande åtgärd men det ligger i sakens natur att åtgärden får konsekvenser för den som stängs av. Jag menar också att det för systemets legitimitet är viktigt att beslutade disciplinåtgärder får genomslag så snabbt som möjligt i anslutning till studentens förseelse.

Vid en sammantagen bedömning anser jag därför att det inte finns tillräckliga skäl för att ändra universitetets beslut i [REDACTED] fall, vare sig det gäller avstängningstidens längd eller förläggning. Jag avslår därför överklagandet.

KAMMARRÄTTEN I GÖTEBORG

Avdelning 3

DOM

2014-11-07 Meddelad i Göteborg

Mål nr 5014-14

KLAGANDE

Lunds universitet

Box 117

221 00 Lund

MOTPART

[REDACTED]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 21 augusti 2014 i mål nr 5961-14, se bilaga A

SAKEN

Avstängning

Kammarrättens avgörande

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och bestämmer tiden för [REDACTED] avstängning till nio veckor.

YRKANDEN M.M.

Lunds universitet yrkar att kammarrätten fastställer avstängningstiden till nio veckor och förlägger avstängningstiden i omedelbar anslutning till kammarrättens dom.

Lunds universitet anför följande. En avstängningstid om sex veckor är praxis vid disciplinnämnden vid Lunds universitet när det gäller påföljd för student som gjort sig skyldig till förseelse i form av vilseledande vid prov.

Såvitt universitetet vet tillämpar disciplinnämnderna vid andra lärosäten avstängningsperioder av motsvarande längd.

[REDACTED] har gjort sig skyldig till sådan disciplinförseelse vid två separata tillfällen. Universitetet ser allvarligt på att det rör sig om upprepade förseelser, som i detta fall avser fusk vid prov. En sådan upprepning är en försvarande omständighet som bör leda till en strängare påföljd.

En avstängning om nio veckor är redan det en reducering till halva tiden jämfört med om de två separata förseelserna skulle ha bedömts i två skilda sammanhang.

Enligt 10 kap. 12 § högskoleförordningen ska ett beslut om avstängning genast tillämpas, om inte annat föreskrivs i beslutet. Det tolkas som att utgångspunkten är att avstängning ska förläggas i direkt anslutning till själva beslutet. Universitetet har i tidigare fall flyttat fram avstängning endast om det funnits några särskilda skäl, som att studenten har något viktigt utbildnings- eller examinationsmoment väldigt nära förestående och som inte går att göra om förrän långt senare i tiden eller att studenten håller på att slutföra något moment i grupp med andra studenter och dessa studenter därmed också skulle drabbas av en omedelbar avstängning. I dessa fall har det handlat om att skjuta upp avstängningen några dagar, eller i enstaka fall, någon vecka framåt i tiden, aldrig flera månader framåt. Det är ofrånkomligt att en avstängning får konsekvenser för studenten. Vid kontakter med den programansvariga vid den aktuella utbildningen har framkommit att höstterminens praktik numera är avslutad och att de moment som återstår under höstterminen är möjliga för [REDACTED] att ta igen vid ett senare tillfälle.

[REDACTED] anser att överklagandet ska avslås och anför följande. Höstterminen 2014 består av teori under två veckor som följs av praktik under sju veckor. Terminen avslutas med ett sju veckor långt teoretiskt moment som till stor del genomförs i grupp och som förutsätter att praktiken är genomförd.

Om kammarrätten skulle besluta om en omedelbar avstängning från praktiken innebär det att hon får avbryta det pågående utbildningsmomentet. Det innebär i sin tur att den praktik hon redan genomfört skulle gå förlorad.

Med sex veckors avstängning har hon möjlighet att genomföra praktiken under vårterminen. En avstängningsperiod om nio i stället för sex veckor skulle under vårterminen 2015 medföra samma problem som under höstterminen 2014 eftersom studieupplägget för dessa båda terminer är detsamma. Praktiken har hon inte någon möjlighet att ta igen.

Kammarrätten har hållit muntlig förhandling.

Skälen för kammarrättens avgörande

Det är ostridigt att [REDACTED] vid två separata tentamenstillfällen försökt vilseleda vid prov, dvs. försökt fuska. Kammarrätten anser därför att det finns grund för att stänga av [REDACTED].

Eftersom hon har försökt fuska vid upprepade tillfällen ska avstängningstiden bestämmas till nio veckor.

Ett beslut om avstängning ska enligt 10 kap 12 § högskoleförordningen (1993:100) genast tillämpas, om inte något annat föreskrivs i beslutet.

[REDACTED] har som skäl för att avstängningen inte ska gälla genast anfört att avstängningen, om den innefattar veckor då hon har praktik, skulle få långt större konsekvenser än de veckor som föreskrivits i beslutet.

Kammarrätten anser dock att det ligger i sakens natur att en avstängning kan få sådan effekt och att det i sig inte är skäl att föreskriva något annat än att avstängning ska gälla genast. Vidare kom det fram vid den muntliga förhandlingen att [REDACTED] kan ta igen de moment som återstår av höstterminen 2014 vid ett senare tillfälle, t.ex. nästa termin.

Med hänsyn till det nu sagda anser kammarrätten att det inte finns skäl att föreskriva något annat än att avstängningen ska tillämpas genast. Det innebär att Lunds universitets överklagande ska bifallas och att [REDACTED] ska stängas av nio veckor från och med denna dag.

Petter Classon

Viktoria Sjögren Samuelsson, referent

Katarina Dunnington